

Passende Beoordeling Randweg N264 te Haps

M. van Delft en Th. de Jong

Passende Beoordeling Randweg Haps

In opdracht van en in samenwerking met: Kragten

© 2013 Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Beesdseweg 3-18
4104 AW Culemborg
T 0345 753 275
info@bureau-iridis.nl
www.bureau-iridis.nl
KvK 110 557 87
Btwnr NL 8212 39 119 BO1
Triodos Bank 19 84 48 600

Tekst en samenstelling: M. van Delft
Projectnummer: 2013-54
Wijze van citeren: Delft, van M. & Th. de Jong, 2013.
Passende Beoordeling Randweg
Haps. Ecologisch Adviesbureau Viri-
dis, Culemborg.

In opdracht van en in
Samenwerking met: Kragten
Contactpersoon: Mw. I. Konings

Status: Definitief 15-07-2013
Ondertekening: Th. de Jong
Paraaf:

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

Inhoud

1 Inleiding	3	5 Instandhoudingsdoelen	10
1.1 Aanleiding en context	3	5.1 Stroomdalgraslanden (H6120)	10
1.2 Vraagstelling	3	5.2 Glanshaverhooilanden	10
1.3 Leeswijzer	3	5.3 Kleine modderkruiper	11
2 Wettelijk kader	4	5.4 Kamsalamander	11
2.1 Natuurbeschermingswet	4	5.5 Conclusie	11
2.2 Passende beoordeling	4	6 Effecten op Natura 2000	13
2.3 Overige natuurwetgeving	4	6.1 Mogelijk optredende effecten	13
3 Beschrijving tracé en omgeving	5	6.2 Geluid en trillingen	13
3.1 Tracé beschrijving	5	6.3 Stikstofdepositie	14
3.2 Natura 2000-gebieden in omgeving	6	7 Cumulatieve effecten op Natura 2000	16
3.3 Instandhoudingsdoelen	7	7.1 Cumulatieve activiteiten	16
4 Onderzoeksmethode	9	7.2 Conclusie cumulatieve effectbeoordeling	16
4.1 Bronnenonderzoek	9	8 Conclusie	17
4.2 Beoordeling	9	9 Literatuur	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

De gemeente Cuijk en de provincie Noord-Brabant zijn voornemens de Randweg Haps aan te leggen. De randweg is voorzien ten zuidoosten van Haps tussen de Wanroyseweg en De Bengels tussen de kern van Haps en de Rijksweg A73. Veel bewoners hebben overlast van het verkeer dat door de kern van Haps rijdt over de provinciale weg N264. De leefbaarheid in het dorp staat hiermee onder druk. De randweg moet de verkeersdruk in de kern van Haps wegnemen. In verband met de aanleg van de randweg wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Naar verwachting is dit bestemmingsplan medio 2015 onherroepelijk. Verwacht wordt dat de randweg medio 2017 in gebruik kan worden genomen.

Er zijn diverse natuuronderzoeken uitgevoerd voor het project waaronder Quickscans en Natuurtoetsen in het kader van de Flora- en faunawet en onderzoeken naar de effecten op de ecologische verbindingzones (EVZ) gelegen in het plangebied. Uit de verschillende natuurtoetsen bleek dat er beschermde gebieden begrenst als Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn. Een stikstofdepositieberekening (Alfrink, 2013) heeft duidelijk gemaakt dat de aanleg van de Randweg Haps tijdelijke negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden in de omgeving kan veroorzaken.

Het is noodzakelijk om de negatieve effecten van de aanleg van de randweg op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied te beoordelen middels een Passende Be-

oordeling. Kragten heeft daarom Ecologisch Adviesbureau Viridis gevraagd een Passende beoordeling op te stellen in het kader van de Natuurbeschermingswet.

1.2 Vraagstelling

De vraagstelling bij de Passende beoordeling is de volgende:

- Welke negatieve effecten worden veroorzaakt op de aangewezen instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden?
- Zijn deze negatieve effecten significant?
- Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen uit te voeren om de negatieve effecten te voorkomen of verzachten?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het wettelijke kader van de Natuurbeschermingswet en de Passende beoordeling kort benoemd. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de ligging van het gebied en de aangewezen habitattypen en -soorten. In hoofdstuk 4 worden de gebruikte onderzoeksmethoden beschreven, vervolgens wordt in hoofdstuk 5 beschreven welke habitattypen en habitattoorten in de relevante Natura 2000-gebieden voorkomen. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de effecten van de realisatie van Randweg Haps op de instandhoudingsdoelstellingen en in hoofdstuk 7 op de cumulatieve effecten van het project ten opzichte van andere projecten in het betreffende Natura 2000-gebied. Tot slot wordt in hoofdstuk 8 de conclusie van de Passende beoordeling kort en bondig weergegeven.

2 Wettelijk kader

2.1 Natuurbeschermingswet

De Europese Unie heeft zich ten doel gesteld de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen. Een belangrijk instrument hiervoor is de uitvoering van de gebiedsgerichte onderdelen van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Dit betekent het realiseren van een netwerk van natuurgebieden van Europees belang: het Natura 2000-netwerk.

De hoofddoelstelling van dit netwerk is het waarborgen van biodiversiteit in Europa. De Europese Vogel- en Habitatrichtlijn bieden twee belangrijke instrumenten om de doelstelling van Natura 2000 te realiseren. In deze richtlijnen is bepaald, dat de lidstaten beschermde gebieden voor de kwetsbare soorten en habitattypen aanwijzen. Dit zijn gebieden die het duurzame voortbestaan van deze kwetsbare soorten en habitattypen dienen te verzekeren.

2.2 Passende beoordeling

Het is noodzakelijk om voorafgaande aan nieuwe ontwikkelingen te beoordelen of deze ontwikkelingen (significante) negatieve effecten veroorzaken op aangewezen instandhoudingsdoelen in de Natura 2000-gebieden. Om de M.E.R. procedure in gang te zetten voor de activiteiten is het noodzakelijk een Passende beoordeling op te stellen.

In deze Passende beoordeling worden de effecten van de realisatie en gebruik van de Randweg Haps op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden beoordeeld. Daarnaast wordt beoordeeld of het project in combinatie met andere projecten in het gebied significante effecten kan hebben (cumulatieve effecten).

Om de effecten op instandhoudingsdoelen te beoordelen wordt niet enkel uitgegaan van fysieke aantasting van de habitattypen en habitatsoorten. De effecten kunnen ook ontstaan uit externe werking door bijvoorbeeld verstoring van licht, geluid, trillingen of stikstofdepositie. Daarom is het noodzakelijk externe effecten op alle in de omgeving gelegen Natura 2000-gebieden te beoordelen.

2.3 Overige natuurwetgeving

In deze Passende beoordeling wordt niet verder ingegaan op de andere geldende natuurwetgeving zoals Flora- en faunawet (FF-wet) en Nee, tenzij-regime met betrekking tot gebieden aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De negatieve effecten ten aanzien van beschermde soorten (FF-wet) en EHS moeten in aanvullende toetsingen inzichtelijk worden gemaakt.

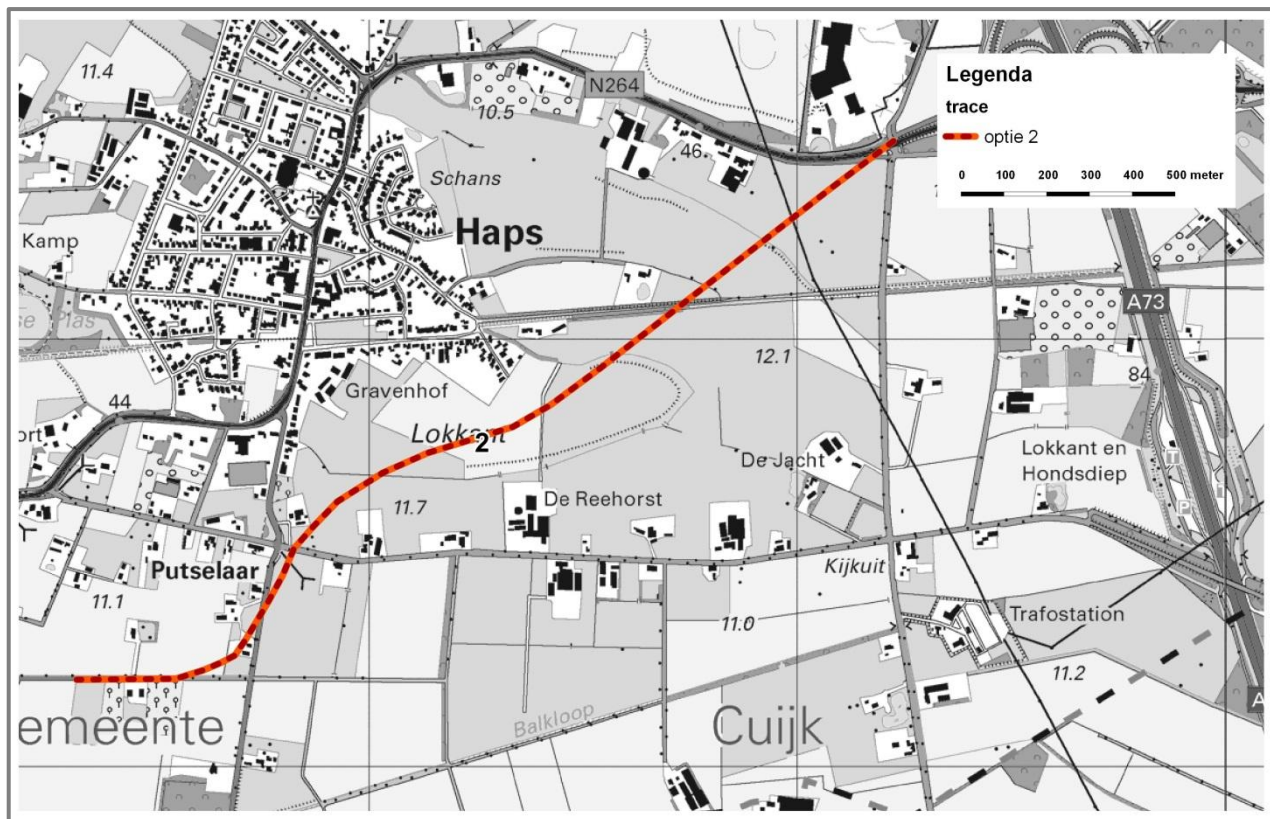
3 Beschrijving tracé en omgeving

3.1 Tracé beschrijving

In de M.E.R. zijn vier tracéalternatieven onderzocht, besloten is om tracé 2 (zie figuur 1) te realiseren. Het tracé kruist ter plaatse van het kruispunt Zoetsmeerweg – Lokkantseweg de Lokkantseweg. Vervolgens sluit het tracé aan op de Kruisstraat. Er is gekozen voor tracé 2 omdat het verkeerskundig gunstig is, de omrij-factor ten opzichte van de bestaande route door het dorp is het kleinst. Daarnaast heeft de realisatie van tracé 2 een aantal landschappelijke voordelen, enkel de oude enkeerdgronden worden doorsneden, de vooroorlogse ontginningen blijven als gaaf landschapstype bewaard.

De realisatie van tracé 2 heeft echter ook landschappelijke nadelen. Naast de doorsnijding van de bodem en oude riviergeul over een veel grotere oppervlakte, doorklieft deze variant eveneens de steilranden. De aantasting van de bijzondere bodemelementen in het landschap ten oosten van de dorpskern is dan ook aanzienlijk. Bovendien wordt het Duits lijntje schuin gepasseerd. Hiermee worden de Ecologische Hoofdstructuur en recreatieve verbindingen onderbroken (Van Zandvoort, 2010).

Figuur 1 | Overzicht van de ligging van tracé 2.

3.2 Natura 2000-gebieden in omgeving

Het tracé van de Randweg Haps is gelegen op een afstand van circa 3,5 km van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Oeffelter Meent. De Natura 2000-gebieden Sint Jansberg, De Bruuk, Zeldersche Driessen en Maasduinen zijn gelegen op een afstand van respectievelijk 5,5 km, 8,5 km, 8,5 km en 8 km. In onderstaande figuur wordt een overzicht gegeven van de ligging van het tracé ten opzichte van de Natura 2000-gebieden in de omgeving. In de figuur zijn de tracéalternatieven 1 en 2 weergegeven. Tracé 2 wordt gerealiseerd.

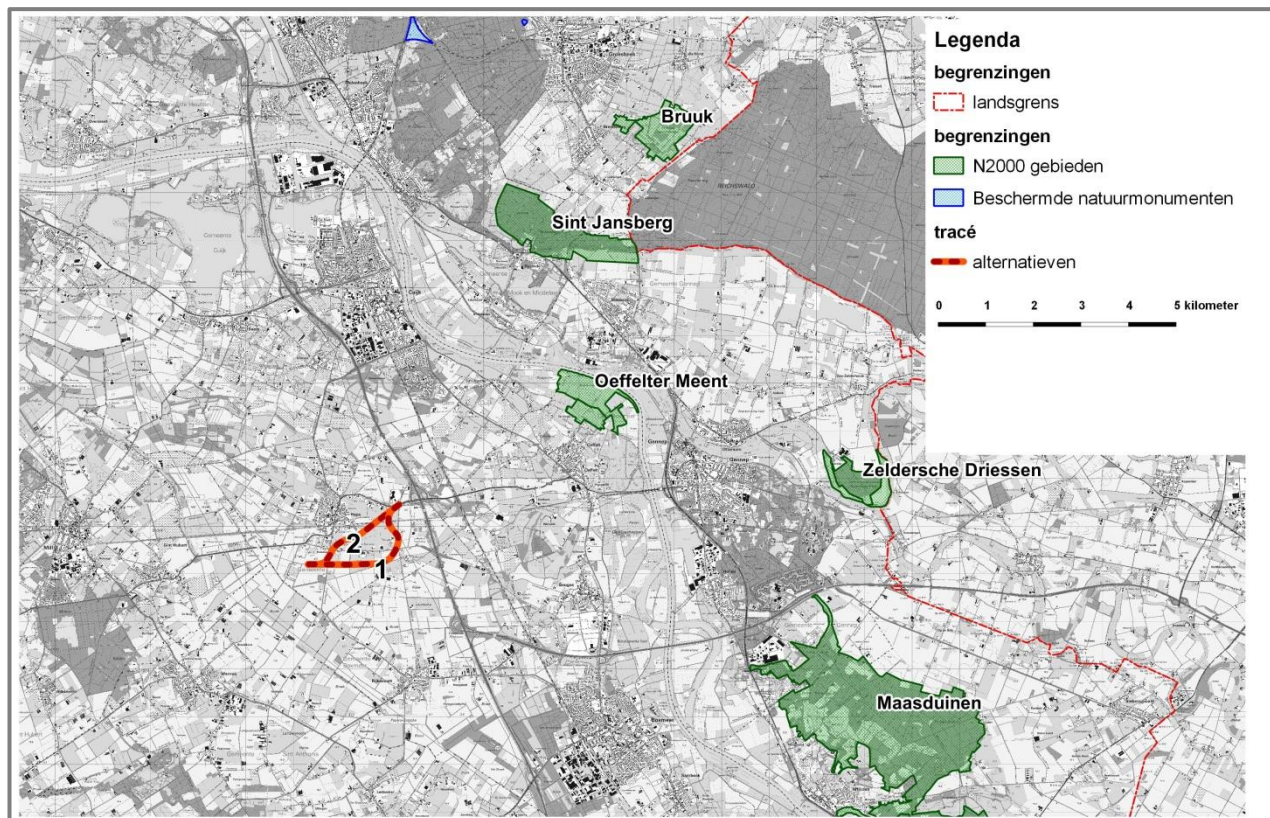
Het onderzoek naar stikstofdepositie als gevolg van de randweg is uitgevoerd door Windmill Milieu Management en Advies (Alferink, 2013). De resultaten van de stikstofdepositieberekeningen laten zien dat enkel op het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent externe werking van stikstofdepositie wordt verwacht. De andere gebieden liggen op dusdanige afstand dat externe werking niet aan de orde is. Om de leesbaarheid van onderhavige rapportage te bevorderen wordt niet ingegaan op de Natura 2000-gebieden

welke geen effecten ondervinden van de realisatie van de Randweg Haps.

3.2.1 Oeffelter Meent

Het Natura2000-gebied De Oeffelter Meent ligt in de uiterwaard van de Maas en kan gekarakteriseerd worden als een deels vergraven rivierduinencomplex van 104 ha groot. Door het gebied lopen de waterlopen Virdse Graaf en de Oeffeltsche Raam. Beide waterlopen voeren water vanuit het landbouwgebied ten westen van Oeffelt door het Natura 2000-gebied. In het verleden overstromde het gebied met rivierwater van de Maas en Oeffeltsche Raam. Tegenwoordig treden geen overstromingen meer op vanuit de Oeffeltsche Raam vanwege de dijk die in de zestiger jaren is aangelegd. Overstromingen met Maaswater treden alleen nog incidenteel op, als gevolg van de peilbeheersing in de Maas zoals in 1995. De Oeffelter Meent omvat een aantal hobbelige graslandpercelen. Het ontstane microreliëf en de overgangen naar meer kleihoudende bodems naar de randen toe zorgen voor een gevarieerde vegetatie.

Figuur 2 | Ligging van het plangebied ten opzichte van de begrenzing van Natura 2000-gebieden in de omgeving.

3.3 Instandhoudingsdoelen

Het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent is aangewezen voor twee soorten habitattypen, stroomdalgraslanden (H6120) en glanshaverhooilanden (H6510A). Daarnaast is het Natura 2000-gebied aangewezen voor twee habitatsoorten namelijk: kleine modderkruiper en kamsalamander. Alle aangewezen instandhoudingsdoelen worden besproken in deze Passende

beoordeling, maar de nadruk zal liggen op de habitattypen en -soorten welke negatieve effecten kunnen ondervinden van het realiseren van de Randweg Haps. In tabel 1 worden de aangewezen habitattypen en -soorten weergegeven met daarbij de instandhoudingsdoelen. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de instandhoudingsdoelen van de aangewezen habitattypen en – soorten.

Tabel 1 | Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Oeffelter Meent (Bron: Ministerie van EZ Essentietabel).

	Habitattypen	SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop
H6120	Stroomdalgraslanden	--	>	>	
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	-	>	>	
	Habitatsoorten				
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=
H1166	Kamsalamander	-	=	=	=

Legenda	
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

4 Onderzoeksmethode

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden is een bronnenonderzoek uitgevoerd. Daarnaast is informatie ingewonnen tijdens overleggen met de opdrachtgever en overige betrokkenen.

4.1 Bronnenonderzoek

Tijdens het bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van de door de opdrachtgever aangeleverde rapporten. De rapporten waren hoofdzakelijk opgesteld in het kader van de Flora- en faunawet en gaven een goed beeld van de voorkomende beschermde soorten in de omgeving van het tracé. Voor de onderbouwing van de effectenanalyse in deze rapportage is voornamelijk gebruik gemaakt van de stikstofdepositieberekening opgesteld door Windmill Milieu Management en Advies (Alferink, 2013).

Aanvullend zijn Passende beoordelingen en relevante onderzoeksrapporten van vergelijkbare projecten bekeken en is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van EZ over het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent.

4.2 Beoordeling

De gegevens van het bronnenonderzoek hebben de basis gevormd voor de beoordeling. Uit deze beoor-

deling kan één van de onderstaande conclusies naar voren komen:

1. Er is geen kans op een negatief effect. Dit moet worden bevestigd door het bevoegd gezag;
2. Er is kans op een negatief effect, maar dit is te verzachten of te voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen, Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. De Passende beoordeling en de voorgestelde maatregelen moeten worden voorgelegd aan het bevoegd gezag;
3. Er is kans op een significant negatief effect, dat niet eenvoudig te verzachten of te voorkomen is. In dat geval moet de ADC-toets doorlopen worden: er moet gezocht worden naar **Alternatieven**, aangetoond moet worden dat er **Dwingende** redenen van groot openbaar belang zijn en er moet een **Compensatieplan** gemaakt worden voor de natuurwaarden die verloren gaan. Alleen als aan alle drie de voorwaarden wordt voldaan, kan een vergunning worden verleend;
4. Er is kans op een onaanvaardbaar negatief effect. In dat geval kan er geen vergunning worden verleend. Het is aan het bevoegd gezag om te bepalen of dit daadwerkelijk het geval is.

5 Instandhoudingsdoelen

In dit hoofdstuk worden de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent uitgebreid beschreven. Naast een beschrijving van de aangewezen habitattypen en –soorten wordt ook aandacht besteed aan het voorkomen van de soort of habitatype in Oeffelter Meent en de huidige kwaliteit. Bij de beschrijvingen is gebruik gemaakt van de relevante profielendocumenten opgesteld door het Ministerie van EZ en de knelpunten- en kansanalyse opgesteld door Kiwa Water Research/EGG-consult.

5.1 Stroomdalgraslanden (H6120)

Beschrijving

Stroomdalgraslanden zijn soortenrijke, relatief open tot tamelijk gesloten, grazige begroeiingen op droge, relatief voedselarme, zandige tot zavelige en meestal kalkhoudende standplaatsen langs de grote en kleinere rivieren. Zij komen voor op stroomruggen, oeverwallen, rivierduinen en op dijken en soms op erosie-steilrandjes, terrasranden of langs de winterbedrand. Het relatief belang voor bescherming binnen Europa is zeer groot. De plantengemeenschappen van de stroomdalgraslanden zoals die in ons land voorkomen, zijn beperkt tot het laagland van Noordwest-Europa (oostelijk tot in de Baltische Staten). Ze hebben een zwaartepunt in ons land. In andere delen van Europa hebben droge graslanden langs de rivieren een andere soortensamenstelling.

Voorkomen en kwaliteit

De hogere delen van de met runderen en paarden beweide Oeffelter Meent herbergen de belangrijkste natuurwaarden in het gebied. Plaatselijk komen hier goed ontwikkelde vegetaties van het dwerghaververbond (*Thero-Airion*) en het verbond der droge stroomdalgraslanden (*Sedo-Ceration*) voor, met allerlei overgangen daartussen. Het geheel maakt deel uit van het prioritaire habitatype 6120. Door (voormalige) bemesting wordt een groot deel van het gebied gekenmerkt door plantensoorten van voedselrijke milieus. Vershraling van voedselrijke milieus is nodig voor uitbreiding van de schrale vegetatietypen. De relatief schrale vegetaties komen nu alleen voor op

de hogere zandige dijken en oeverwallen die door regenval enigszins uitgelopen zijn.

Instandhoudingsdoelen

Zoals aangegeven in tabel 1 is de landelijke staat van instandhouding van stroomdalgrasland zeer ongunstig. De doelstelling voor Oeffelter Meent voor dit habitatype is dan ook verbeteren van de kwaliteit en het uitbreiden van het oppervlak.

5.2 Glanshaverhooilanden

Het habitatype betreft soortenrijke, bloemrijke hooilanden op tamelijk voedselrijke, doorgaans kleihoudende gronden. Deze hooilanden liggen met name in de uiterwaarden en komgronden van het rivierengebied. De begroeiingen van het habitatype komen ook op de kunstmatig opgebrachte kleihoudende grond van dijken voor. Daar vormen ze linten en liggen ze relatief hoog en droog. De lager gelegen hooilanden van dit habitatype worden af en toe overstroomd.

De plantengemeenschappen van dit habitatype in ons land worden gerekend tot twee plantensociologische verbonden namelijk: het in Oeffelter Meent aangewezen H6510_A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (Glanshaver). Dit type is aanwezig in hoge delen van de uiterwaarden, op dijken, op oeverwallen langs beken en op hellingen en droogdalen in het heuvelland. Daarnaast H6510_B Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart). Dit type is aanwezig in lager gelegen (vaker overstroomde) delen van de uiterwaarden en in polders met een klei-op-veen-dek. Glanshaverhooilanden (subtype A) komen wijd verspreid in Europa voor, maar in het rivierengebied zijn vlakdekkende vormen zeldzaam en juist in Nederland komen deze nog lokaal voor.

Voorkomen en kwaliteit

Glanshaverhooiland komt goed ontwikkeld voor op een kleine oppervlakte, daarnaast is het waarschijnlijk ook matig ontwikkeld aanwezig in Oeffelter Meent.

Instandhoudingsdoelen

Zoals aangegeven in tabel 1 is de landelijke staat van instandhouding van glanshaverhooiland matig ongunstig. De doelstelling voor Oeffelter Meent voor dit habitatype is verbeteren van de kwaliteit en het uitbreiding van het oppervlak.

5.3 Kleine modderkruiper

Beschrijving

De kleine modderkruiper wordt vooral aangetroffen in sloten, beken, rivierarmen en meren. Stilstaande wateren en langzaam stromende wateren vormen het ideale biotoop. Het afzetten van eieren gebeurt bij voorkeur op kale zandige bodem. De belangrijkste eis die de kleine modderkruiper stelt is de aanwezigheid van een fijn-zandige of modderige bodem zonder een dikke laag slib. In een dikke laag slib zakt het visje weg (het heeft geen zwemblaas) en kan niet meer ademen. Daarnaast moet er voldoende onderwaterbegroeiing aanwezig zijn waarin de kleine modderkruiper kan schuilen. Kleine modderkruiper kan dus in verschillende watertypes voorkomen.

Voorkomen

Kleine modderkruiper is in de Oeffeltsche Raam aangetroffen (Peters, *et. al.*, 2008) al is het in kleine aantallen. Ook in andere geschikte watergangen in of in de omgeving het Natura 2000-gebied wordt de soort verwacht.

Instandhoudingdoelen

De landelijke staat van instandhouding van kleine modderkruiper is gunstig (zie tabel 1). Voor de oppervlakte en kwaliteit van leefgebied en de populatie van deze soort geldt een behoudsdoelstelling.

5.4 Kamsalamander

Beschrijving

De kamsalamander komt voor in Noord- en Midden-Europa. In Zuid- en Zuidoost-Europa wordt deze soort vervangen door nauw verwante soorten. In de voortplantingsperiode (april-juli) verblijven de volwassen kamsalamanders in het water. Het vrouwtje zet circa 200 eieren één voor één af op de bladeren van waterplanten. De voortplantingsbiotopen zijn vrij grote,

geïsoleerde, stilstaande, onbeschaduwde of licht beschaduwde, voedselrijke wateren zoals poelen, vennen, sloten en overstromingsvlaktes langs oevers met een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie. Het betreft doorgaans poelen met jonge verlandingsstadia. De biotopen moeten een groot deel van het jaar water bevatten, maar incidenteel droogvallen kan gunstig zijn voor de kamsalamander, omdat daarmee vissen en dus predatoren uit het water verdwijnen. De soort overwintert op het land (in de periode november-maart). De landbiotopen zijn kleine landschapselementen zoals bosjes, hagen, struwelen, houtwallen en overhoekjes of bosranden. Een kleinschalige afwisseling van poelen, grasland en kleine landschapselementen of bossen vormt het ideale leefgebied voor de kamsalamander.

Voorkomen

Waarnemingen van kamsalamander zijn bekend in de meest oostelijke poel van het binnendijkse gebied De Rijtjes (Hoegen, 2003).

Instandhoudingdoelen

De landelijke staat van instandhouding is matig ongunstig voor de kamsalamander. Voor de oppervlakte en kwaliteit van leefgebied en de populatie van deze soort geldt een behoudsdoelstelling.

5.5 Conclusie

- De aangewezen habitattypen en habitatsoorten komen allen voor in het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent, al is het in geringe oppervlakte en aantallen;
- Voor de stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden is de doelstelling uitbreiding van oppervlakte en verbetering van kwaliteit;
- Voor de soorten kleine modderkruiper en kamsalamander geldt een behoudsdoelstelling voor oppervlakte en kwaliteit van leefgebied en populatiegrootte.

Kamsalamander

Kleine modderkruiper

6 Effecten op Natura 2000

In een Passende Beoordeling is voornamelijk het begrip significantie van belang, dus of er een significant negatief effect optreedt. Wanneer door een ingreep oppervlakte, aantallen van een soort of de kwaliteit lager wordt dan is bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling is er sprake van significante gevolgen.

In onderstaande paragrafen worden effecten op aangewezen instandhoudingsdoelen beschreven. Daarbij is gebruik gemaakt van de stikstofdepositieberekeningen van Windmill, Milieu, Management en Advies (Alferink, 2013).

6.1 Mogelijk optredende effecten

Niet alleen ingrepen in een Natura 2000-gebied kunnen invloed hebben op instandhoudingsdoelen, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied (Regiegroep Natura 2000, 2013). De mogelijke schadelijke factoren op instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied zijn inzichtelijk gemaakt met behulp van de effectenindicator (Ministerie van EZ). De effectenindicator geeft informatie over de gevoeligheid van soorten en habitattypen voor de meest voorkomende storende factoren. In tabel 2 is de effectenindicator voor het gebied Oeffelter Meent weergegeven.

De Randweg Haps wordt aangelegd buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van circa 3,5 km afstand. We hebben daarom in onderhavige beoordeling enkel te maken met externe werking

van ingrepen. Er vinden geen ingrepen plaats binnen de begrenzing en daarmee wordt een groot deel van de schadelijke factoren zoals oppervlakte verlies uitgesloten. In deze beoordeling wordt enkel ingegaan op de relevante verstoring.

6.2 Geluid en trillingen

Door de aanleg van de randweg, maar ook door het gebruik van de weg kan verstoring van geluid en trillingen optreden. Gezien de afstand waarop de Natura 2000-gebieden liggen is verstoring van geluid en trillingen uitgesloten. Daarnaast zijn de aangewezen habitattypen stroomdalgraslanden (H6120) en glanshaverhooilanden (H6510A) in het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Oeffelter Meent niet gevoelig voor verstoring van geluid en trillingen. De aangewezen habitatsoort kleine modderkruiper (H1149) is wel gevoelig voor verstoring van geluid en trillingen. Deze soort is echter gevoelig voor trillingen en geluid op een zeer korte afstand tot maximaal 500 meter. De afstand van circa 3,5 km zal trillingen en geluid zo verdempen dat kleine modderkruiper geen effecten zal ondervinden van de ingreep. Het is niet bekend of kamsalamander (H1166) gevoelig is voor verstoring van trillingen en geluid. Voor kamsalamander geldt echter het zelfde als voor kleine modderkruiper. De afstand van de ingreep tot het leefgebied van deze soort is voldoende groot om negatieve effecten van trillingen en geluid uit te kunnen sluiten.

Conclusie: geluid en trillingen

Gezien de afstand van circa 3,5 km zijn negatieve effecten van verstoring van geluid en trillingen op instandhoudingsdoelen in Oeffelter Meent en de overige Natura 2000-gebieden uitgesloten.

6.3 Stikstofdepositie

Stikstofdepositieberekeningen

Om een beoordeling te kunnen maken van de effecten van stikstofdepositie op aangewezen instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de stikstofdepositieberekeningen van Windmill, Milieu, Management en Advies (Alferink, 2013). Bij de beoordeling is aangesloten bij de Regeling stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant, d.d. 29-03-2013. Indien de toename 0,051 mol N/ha/jaar of meer bedraagt, is sprake van een significant negatief effect. In deze paragraaf wordt een samenvatting gegeven van de conclusies van Alferink (2013). Voor de gebruikte methode en andere inhoudelijke details van de berekeningen wordt verwezen naar de rapportage (Alferink, 2013).

Windmill heeft voor een aantal alternatieven, waaronder de huidige situatie het nulalternatief, en vier andere tracéalternatieven de stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden berekend.

De uitstoot van stikstofverbindingen door wegverkeer reiken tot circa 5 km. In de rapportage van Windmill zijn de bijdragen aan stikstofverbindingen ruim beschouwd en zijn alle gebieden binnen 10 km in het onderzoek betrokken. Uit een toets is gebleken dat er geen bijdrage te verwachten is van de diverse alternatieven in andere Natura-2000 gebieden dan Oeffelter Meent (Alferink, 2013). In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van deze berekeningen. Hieruit blijkt geen stikstofdepositie-bijdrage anders dan in de Oeffelter Meent. Daarom wordt in deze Passende

beoordeling niet verder ingegaan op de andere Natura 2000-gebieden in de omgeving.

Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat in het planjaar 2015 voor alle alternatieven een significante toename (> 0,05 mol N/ha/jaar) wordt bepaald ter plaatse van het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent. In het planjaar 2025 wordt ter hoogte van het Natura 2000-gebied lokaal een toename van de stikstofdepositie berekend. Echter, voor geen enkel habitatype is in het peiljaar 2025 sprake van een toename van de stikstofdepositie die groter is dan 0,05 mol N/ha/jaar. **Daarmee zijn geen significant negatieve effecten te verwachten** (Alferink, 2013).

Aanvullend heeft Windmill berekend wanneer het omslagpunt wordt bereikt, dus het moment waarop de toename van stikstofdepositie ter plaatse van Oeffelter Meent lager is dan 0,05 mol N/ha/jaar en er geen significante effecten optreden. Deze berekening wijst uit dat de omslag bereikt wordt in 2020. Dit betekent dat in het jaar 2020 voor alle habitatypes in het Natura2000-gebied Oeffelter Meent de bijdrage minder dan 0,05 mol/ha/jaar bedraagt en dat er vanaf 2020 geen sprake meer is van een significante bijdrage. De toename van de stikstofdepositie veroorzaakt door de randweg is dus tijdelijk (voor de periode 2017 tot en met 2019) en slechts maximaal drie jaar hoger dan de kritische waarde van 0,05 mol N/ha/jaar.

Tabel 2 geeft een overzicht van de berekende waarden.

Tabel 2 | Stikstofdepositie alternatief 2, tussenliggende jaren.

Bron: Windmill 2013, rapport P2011.018.03-13

ID	Referentie 17 dec. 2003, bijdrage bestaand tracé	Verloop stikstof depositie Alternatief 2						
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025
Oeffelter Meent								
1	0,236	0,139	0,106	0,089	0,057	0,040	0,007	0,086
2	0,204	0,121	0,105	0,089	0,056	0,039	0,023	0,086
3	0,187	0,102	0,086	0,069	0,037	0,020	0,004	0,069
4	0,086	0,069	0,069	0,052	0,036	0,036	0,019	0,053
5	0,119	0,085	0,085	0,068	0,052	0,036	0,019	0,069
6	0,119	0,121	0,105	0,088	0,072	0,055	0,039	0,069
7	0,069	0,086	0,069	0,069	0,053	0,053	0,036	0,053
8	0,016	0,053	0,056	0,037	0,037	0,037	0,037	0,036
9	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Effectenanalyse

Uit bovenstaande berekeningen wordt duidelijk dat het om een zeer geringe toename van stikstofdepositie gaat die bovendien ook nog tijdelijk is en wel van 2017 (in gebruikname randweg) tot 2020 (omslagpunt stikstofdepositie).

Vanwege het geringe en tijdelijke karakter worden geen significante negatieve effecten verwacht op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied. De in de Oeffelter Meent voorkomende habitatsoorten zijn weinig gevoelig voor een geringe stikstoftoename. Beide soorten komen ook in min of meer sterk vermeste omstandigheden voor.

Beide aangewezen habitattypen komen vooral voor op voedselrijke tot matig voedselrijke gronden waar een geringe, tijdelijk toename van stikstof niet merkbaar zal zijn.

Daarnaast wordt de Randweg aangelegd op landbouwgronden. Deze landbouwgronden worden daarmee uit landbouwkundig gebruik gehaald waardoor er geen mest meer wordt uitgereden, wat een positief effect dus een vermindering heeft op de stikstofdepositie in de naaste omgeving van de Randweg Haps. Het betekent dat in een autonome ontwikkeling een afname van de stikstofdepositie optreedt die meegenomen mag worden in de Passende beoordeling voor een plan of project dat een toename van depositie veroorzaakt (Commissie voor de Milieuef-

fectrapportage, 2012). In totaal gaat het daarbij om een oppervlakte van circa 15.000m² minder landbouwgebied.

De berekeningen van Windmill (2013) laten zien dat er door de ingebruikname van de randweg in 2015 sprake is van een toename van de stikstofdepositie. De Randweg Haps wordt medio 2017 in gebruik genomen en het is mogelijk dat er door aangepaste normen en het in werking treden van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in 2017 geen overschrijding meer plaatsvindt. De verwachting is dat de norm wordt verruimd met het ingaan van de PAS.

Conclusie stikstofdepositie

- Instandhoudingsdoelen van Oeffelter Meent worden tijdelijk, van 2017 tot 2020, blootgesteld aan een geringe toename van stikstofdepositie;
- Overige Natura 2000-gebieden ondervinden geen toename van stikstofdepositie vanwege de ligging op ruime afstand van de Randweg Haps;
- Door de zeer geringe en tijdelijke aard van de toename van stikstofdepositie én de aard van de aangewezen habitatsoorten en – typen, zijn geen significante negatieve effecten te verwachten op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Oeffelter Meent;

Tabel 3 | Storingsfactoren op instandhoudingsdoelen Oeffelter Meent volgens het Ministerie van EZ.

	Verzuring	Vermesting	Verstoring door geluid	Verstoring door trilling
	13	14	15	
Stroomdalgrasland		x	x	x
Glanshaver- en vossenstaarthoilanden			x	x
Kamsalamander				
Kleine modderkruiper				

	Zeer gevoelig
	Gevoelig
	Niet gevoelig
x	Niet van toepassing
	Onbekend

7 Cumulatieve effecten op Natura 2000

In het voorgaande hoofdstuk zijn de effecten op instandhoudingsdoelen besproken. Het kan echter zijn dat ontwikkelingen die individueel geen significant negatief effect hebben, dit gezamenlijk wel kunnen krijgen. In deze gevallen is sprake van cumulatieve effecten. In dit kader is het daarom noodzakelijk om voor andere activiteiten in de omgeving, zowel afzonderlijk als in samenhang, te beoordelen of ze niet leiden tot een significant negatieve verslechtering of verstoring van de instandhoudingsdoelen van de aangewezen habitattypen en -soorten.

7.1 Cumulatieve activiteiten

In de gemeente Cuijk spelen een aantal zaken momenteel. Zo is het bestemmingsplan Buitengebied Cuijk recent vastgesteld. Dit plan voorziet in de actualisatie van de bestemmingsplannen Buitengebied Cuijk 1998, Buitengebied Haps 1994 en Beerse Overlaat. Hierbij worden de geldende regels en plankaarten als basis gebruikt en aangevuld met reeds uitgevoerde plannen en nieuw beleid. Het doel is om een actueel bestemmingsplan met de bijbehorende plan-

mer te maken dat de komende 10 jaar gebruikt kan worden. De plan-mer is aan de orde aangezien in het bestemmingsplan het vestigingsbeleid van de intensieve veehouderij wordt geregeld. Daarnaast loopt het project Buitengebied Log De Ass. Dit plan voorziet in de realisatie van Landbouwontwikkelingsgebied De Ass, woningbouw aan de Beerseweg en 0,5 ha natuurontwikkeling. Het bestemmingsplan van Buitengebied Log De Ass wordt gedeeltelijk vervangen door het bestemmingsplan Buitengebied Cuijk. Het is echter zo dat de intensieve veehouderij bij uitbreiding in het gebied zelf moet voorzien in het aankopen van vrijgekomen rechten. Op deze wijze (saldering) wordt een toename van stikstofdepositie door intensieve veehouderij in het gebied voorkomen.

7.2 Conclusie cumulatieve effectbeoordeling

Een significant negatief effect op het behalen van de instandhoudingsdoelen in het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent is ook cumulatief voor dit project met zekerheid uit te sluiten.

8 Conclusie

- Gezien de afstand van circa 3,5 km of meer zijn negatieve effecten van verstoring van geluid en trillingen op instandhoudingsdoelen in Oeffelter Meent en de overige Natura 2000-gebieden uitgesloten;
- Instandhoudingsdoelen van Oeffelter Meent worden tijdelijk, van 2017 tot 2020, blootgesteld aan een zeer geringe toename van stikstofdepositie;
- Overige Natura 2000-gebieden ondervinden geen toename van stikstofdepositie vanwege de ligging op ruime afstand van de Randweg Haps;
- Door de zeer geringe en tijdelijke aard van de toename van stikstofdepositie zijn geen significante negatieve effecten te verwachten op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Oeffelter Meent;

9 Literatuur

- Alferink, R.J.A., 2013.
Randweg N264 te Haps, Stikstofdepositie Rapportnummer: P2011.018-12,.
- Backes, Ch.W, H.F. van Dobben, M.A. Poortinga, 2011.
Stikstofdepositie en Natura 2000 Een rechtsvergelijkend onderzoek, Universiteit Maastricht / Alterra,
- Dobben, H.F. van, Hinsberg, A. van, 2008.
Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden, Alterra-rapport 1654,
- Grontmij Nederland BV, 2012.
Natuurtoetsen snelheidsverhoging 130 km/uur, Beoordeling mogelijke effecten voor Natura 2000-gebieden en Beschermden natuurmonumenten. Uitgave van Rijkswaterstaat,
- Hoffmann, F., 2012.
Aanvulling Natuurtoets Parklaan Stikstofdepositie, Gemeente Ede, Arcadis,
- Kragten, 2013.
Bestemmingsplan randweg Haps, Paragraaf natuur,
- Koks, L.J.G, M. van Eck, 2011.
Voortoets - Passende Beoordeling, Bedrijventerrein Trade Port Noord, Venlo, Toetsing op het niveau van Besluit MER, Oranjewoud,
- Ministerie van EZ.
Essentietabel Natura 2000-gebied Oeffelter Meent. Via de website.
- Ministerie van LNV, 2008.
Profielendocumenten Habitattypen en soorten. Via de website.
- Peeters, Kurstjens en Calle, 2008.
Maas in beeld, Resultaten van 15 jaar ecologisch herstel.
- Provincie Noord-Brabant, 2013.
Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant ISSN: 0920-1408,
- Steunpunt Natura 2000, 2009.
Leidraad bepaling significantie, Nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet,
- Steunpunt Natura 2000, 2010.
Externe werking, Verduidelijking toepassingsgrond 'externe werking' in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998,
- Wesseling, J, S. van der Zee, A. van Overveld, 2011.
Het effect van vegetatie op de luchtkwaliteit Update RIVM Rapport 680705019/2011.
- Zandvoort, van P.W.M., 2010.
Startnotitie m.e.r. randweg Haps, Gemeente Cuijk en Provincie, Noord-Brabant, Definitief,

Bijlagen

1: Rekenresultaten en overzicht habitattypen

Rekenresultaten en overzicht habitattypen

ID	Coördinaten		Omschrijving	Kritische depositiewaarde	Achtergronddepositie		Stikstofdepositie [mol/ha/jaar]				
	X	Y			2012	2024	2013	2015		2025	
							zonder	met	verschil	met	verschil
Oeffelter Meent											
1	192963	413251	H6510A	1429	1572	1343	0,188	0,331	0,143	0,211	0,023
2	193129	413285	H6120	1286	1631	1396	0,148	0,291	0,143	0,194	0,046
3	193469	413067	H6510A	1429	1594	1363	0,131	0,257	0,126	0,154	0,023
4	193708	413289	H6510A	1429	1557	1332	0,057	0,109	0,052	0,057	0,000
5	193385	413697	H6510A	1429	1561	1335	0,091	0,200	0,109	0,114	0,023
6	193199	413907	H6510A	1429	1559	1332	0,091	0,200	0,109	0,137	0,046
7	193483	413956	H6510A	1429	1555	1329	0,057	0,091	0,034	0,057	0,000
8	193915	413806	H6510A	1429	1548	1324	0,000	0,017	0,017	0,000	0,000
9	194244	413397	H6510A	1492	1662	1409	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Zelderse Driessen											
10	198341	412155	H91F0	2071	2211	1916	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
11	198383	412158	H9120	1429	2209	1914	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
12	198919	411599	H6430C	1876	2214	1817	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
13	198948	411621	H6120	1286	2214	1817	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Maasduinen											
14	197947	409548	H3130	571	2296	1855	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
15	197304	408165	H2310	1071	2066	1763	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
16	198418	407127	H3160	714	2611	2299	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
17	198362	406894	H4010A	1214	1963	1705	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Sint Jansberg											
18	192211	416681	H91E0C	1857	2324	1970	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
19	192048	416772	H9120	1429	2296	1946	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20	192440	416654	H7210	1571	2275	1933	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

- H6510A** Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)
- H91E0C** Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)
- H6120** Stroomdalgraslanden
- H91F0** Droge hardhouttoibossen
- H6430C** Ruigten en zomen (droge bosranden)
- H3130** Zwakgebufferde vennen
- H2310** Stuifzanden met struikhei
- H3160** Zure vennen
- H4010A** Vochtige heiden (hogere zandgronden)
- H9120** Beuken-eikenbossen met hulst
- H7210** Galigaanmoerassen